

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
“Український католицький університет”

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
кафедрою психології та психотерапії
завідувач кафедри Кечур Р.В.
(підпис) _____ дата _____

Освітньо-професійна програма Клінічна психологія з основами психодинамічної терапії другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія галузі знань
05 Соціальні та поведінкові науки.

1. Загальна інформація про курс:

Назва курсу	ОСНОВИ ПСИХОТЕРАПІЇ: ПСИХОАНАЛІТИЧНА ДІАГНОСТИКА
Викладач (-і)	доцентка кафедри психології та психотерапії Турецька Х. доцентка кафедри психології та психотерапії Яскевич О.
Профайл викладача (-ів)	http://psychology.ucu.edu.ua/pro-nas/komanda/olga-shyshak/ http://psychology.ucu.edu.ua/pro-nas/komanda/hrystyna-turetska/
Контактний тел.	0673214957
E-mail:	shyshakolha@ucu.edu.ua
Сторінка курсу в CMS UCU	
Консультації	Яскевич О. - онлайн Турецька Х. - онлайн

2. Коротка анотація до курсу

Курс «Теорія та практика психодинамічної діагностики» присвячений вивченню ключових діагностичних категорій, які застосовуються в психодинамічно-орієнтованій психотерапевтичній практиці. В першому модулі розкриваються загальні принципи психодинамічної діагностики на основі методологічної системи ОПД-II, узагальнюється теоретична база для аналізу психологічних даних. Також розглядається інтерв'ю як центральний метод доступу до особистісної інформації, наводяться його стилістичні та технічні відмінності в психодинамічному підході. В другому модулі детально розглядаються рівні особистісної організації та типи особистості, а також аналізується специфіка різних механізмів захисту як критеріїв для їх розрізнення. Курс передбачає інтегровану практичну частину, яка полягає в наскрізній груповій супервізії консультативної роботи студентів в поради.

3. Мета та цілі курсу

Метою дисципліни “Теорія та практика психодинамічної діагностики ” в ширшому сенсі є навчити студентів мислити про умовного психотерапевтичного пацієнта в діагностичних категоріях, у вузькому сенсі - формулювати психодинамічне заключення на матеріалі первинного інтерв'ю або представленого випадку.

4. Формат курсу

Очний (курс супроводжується в системі CMS УКУ).

5. Результати навчання

В результаті навчання студенти **зможуть**:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати висновки з наукових та прикладних досліджень: створювати бази даних масових психологічних досліджень та здійснювати їх статистичний аналіз, описувати результати і робити висновки; рефлексивно описувати клініко-феноменологічні характеристики основних патопсихологічних симптомів, синдромів, нозологічних груп (хвороб, розладів), створювати психологічний висновок, інтегруючи результати дослідження різних психологічних сфер при проведенні клініко-психологічних досліджень у психодинамічному напрямку.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (консультування з елементами психотерапії), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі на різних етапах (проведення первинного інтерв'ю, діагностика, підбір відповідних методів психотерапевтичного впливу на психіку, врахування відмінностей, переваг та обмежень різних технік і напрямків психодинамічного підходу) з різними категоріями клієнтів (діти, підлітки, сім'ї, пацієнти клінік тощо), оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності. Використовувати технологію розроблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності. Критично оцінювати психодіагностичні методи дослідження певного психічного явища та адекватно підбирати (модифікувати) методи відповідно до цілей діагностики та консультування.

*Результатом навчання є розвиток наступних **компетентностей** студента:*

Загальні компетентності

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК1
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК2
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ЗК4
Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	ЗК6

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики, у тому числі у контексті психодинамічної парадигми.	СК1.
--	-------------

Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій	СК5.
Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження	СК6.
Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації	СК7
Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях: проводити фахову психологічну діагностику різних груп населення (діти, підлітки, юнаки, дорослі та люди похилого віку), розробляти авторські інструменти для діагностики психологічних явищ у рамках психодинамічної парадигми та здійснювати адаптацію існуючих діагностичних методик до потреб дослідження, здійснювати первинне інтерв'ю, проводити фахові психологічні консультації з опорою на психодинамічну парадигму.	СК10

6. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна к-сть годин
Лекції	2 год.
практичне заняття	28 год.
самостійна робота	60 год.

7. Ознаки курсу

Нормативний/ вибірковий	Курс (рік навчання)	Спеціальність	Семестр	Рік викладання
Н	1	психологія	2	2023-2024

8. Пререквізити

Для того, щоб зміст курсу був доступний, студенти повинні мати базові знання про те, що таке психодинаміка і як функціонує психічний апарат людини, а також володіти базовою психоаналітичною термінологією.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Для роботи над курсом необхідно мати доступ до sms-сторінки курсу

10. Політики курсу

Робота протягом семестру передбачає теоретичний блок (лекційно-семінарські заняття) та практичний блок (супервізії згідно з окремим розкладом). Відвідування

супервізій є обов'язковим, адже не передбачає можливості відпрацювання, відтак пропущена супервізія автоматично означає втрату 10 балів. До заліку не допускаються студенти, що не здали письмових домашніх робіт.

Академічна доброчесність. В УКУ діють нормативні документи, які врегульовують питання дотримання академічної доброчесності та декларують чіткі етичні норми у навчальній діяльності. Це, зокрема, Положення про освітній процес, згідно із п.10.1 параграфу 10 Списування і плагіат, "В Університеті категорично заборонені списування і плагіат", та Положення про запобігання плагіату та інших видів порушення академічної доброчесності й коректне застосування цитат в освітньому процесі, науково-педагогічній і науковій діяльності Вищого навчального закладу "Український Католицький Університет".

У разі виявлення у Вашій творчій письмовій роботі ознаки плагіату / списування, така робота анулюється викладачем без права повторної здачі цієї роботи на перевірку, і Ви отримуєте оцінку "0" за цю роботу. У разі виявлення однакових за змістом робіт у Вас та ще когось зі студентів (одного чи декількох) (схожість встановлюється за наявністю в тексті роботи однакових за змістом, що відповідають вище описаному визначенню плагіату, частин роботи), викладач має право анулювати кожну з цих робіт, без з'ясування «першості» виконання роботи одним із Вас. Повторне виявлення плагіату / списування в межах навчальної дисципліни є підставою для незарахування Вам усієї навчальної дисципліни. Подальший розгляд питання щодо Вашого права складати цей курс за талоном №2 або про необхідність повторного прослуховування курсу на наступний навчальний рік подається викладачем на розгляд декана факультету.

11. Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план заняття, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література*. Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год.	Вага оцін-ки	Термін викона ння
Модуль 1. Психодинамічна діагностика: базові принципи							

9.02.2024 2 акад. год.	Тема 1. Теоретичний каркас курсу психодинамічної діагностики. Операціоналізована психодинамічна діагностика: історія, цілі, принципи. Структура особистості та діагностичні категорії. Осі ОПД. Процедура діагностики. Аналіз даних.	Лекція, F2F	Презентація	1. Білявська, О.Д., Мединська, Ю.Я. ОПД-II: операціоналізована психодинамічна діагностика на базі on-line платформи. Метод, матеріали. - К.: Видавництво психологічної літератури "PSYCHOBOOK", 2020. - 244с. 2. Trifu, S. (2017). OPD-II. A Manual of Diagnosis and Therapy Planning. Rom J Psychoanal 10(2): 237-246	Прочитати Фройдову "Дору" ("Аналіз одного випадку істерії", 1905), поділитися міркуваннями та важливими інсайтами на форумі в CMS "Дора"			
9.02.24 4 год.	Тема 2. Контрперенесення як основний діагностичний інструмент. Аналітична позиція: вільноплаваюча увага. Резонанс, ідентифікація, емпатія як спосіб доступу до внутрішнього світу іншої людини.	Семинар	Вільноплаваюча групова дискусія довкола мистецьких полотнен. Аналіз контрперенесення як джерела діагностичної інформації.	1. Civitarese, G. (2017). Sublime Subjects: Aesthetic Experience and Intersubjectivity in Psychoanalysis. Routledge. 2. Transference and Countertransference: A Unifying Focus of Psychoanalysis. (2018). Edited by: Jean Arundale, Debbie Bandler Bellman. Routledge.				На 8.03
8.03.24 2 год.	Тема 3. Психодинамічне заключення.	Практичне заняття, МКР1	Діагностичний розбір та формулювання психодинамічної гіпотези на матеріалі кейсу Дори.	1. Фройд, З. (2019). Історії хвороб. Дора. Шребер. Чоловік-щур. Видавництво "Комубук".	Письмова робота 1. Дора: психоаналітичне заключення			
8.03.24 2 год.	Тема 4. Диференційна діагностика: автентичний невроз та псевдоневротична патологія. Психоневроз, актуальний невроз, нарцисичний невроз. Невроз характеру, панцир характеру та психопатія (особистісний	Семинар, F2F	Презентація, дискусія	1. Кехеле Х., Томе Г. Психоаналітична терапія. Теорія і практика. - Київ: Літопис, 2021				

розлад). Едипальне ядро
неврозу. Процес невротизації.

Модуль 2. Діагностичні категорії: точки фіксації, захисні механізми, особистісний радикал

2 академічний рік. 8.03.2024	Тема 1. Підхід до діагностики у глибокій психології та психоаналітичній психотерапії Складові елементи особистості. Темперамент, характер, ідентичність, цінності, пізнавальні здібності.	практичне заняття	Презентація, дискусія	1. Кехеле Х., Томе Г. Психоаналітична терапія. Теорія і практика. - Київ: Літопис, 2021 2. Bartuska, H. Psychotherapeutic Diagnostics / H.Bartuska, M.Buchsbaumer, G.Mehta, G.Pawlowsky, S.Wiesnagrotzki. –Wien: Springer, 2008	Аналіз відеолекції О.Кернберга https://www.youtube.com/watch?v=3CB0z1kwTsE			
2 академічний рік. 5.04.2024	Тема 2. Захисні механізми психіки. Загальний огляд. Способи класифікації захисних механізмів. Примітивні ЗМ. Зрілі ЗМ. Критерії невротичної, пограничної та психотичної структури особисті. Структурне інтерв'ю	практичне заняття	Презентація, дискусія	1. MacWilliams, N. (2020). Psychoanalytic Diagnosis: Understanding Personality Structure in the Clinical Process. The Guilford Press, Second Edition 2. <u>Caligor, E., Kernberg, O. F., Clarkin, J. F., & Yeomans, F. E. (2018). Psychodynamic therapy for personality pathology: Treating self and interpersonal functioning. American Psychiatric Pub.</u>	Виділити мотиви використання Его захисних механізмів. Генетична класифікація захисних механізмів. Супервізія 1.	Аналіз супервізії 1		
2 академічний рік. 5.04.2024	Тема 3. Шизоїдні особистості. Параноїдні особистості. Депресивні і маніакальні особистості. Мазохістичні особистості. Обсесивні і компульсивні особистості.	практичне заняття	Презентація, дискусія	1. <u>Kernberg, Otto F. (2019). Therapeutic Implications of Transference Structures in Various Personality Pathologies. Journal of the American Psychoanalytic Association, 67(6), 951–986.</u>	Концепція шизоїдної особистості за Гантріпом	Письмова робота №2. Презентація. 10 балів		

2 акад. год. 5.04.2024	Тема 4. Нарцистичні особистості. Психопатичні (асоціальні) особистості. Істеричні та гістрійонні особистості. Дисоціативні особистості.	практичне заняття	Презентація, дискусія	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Lenzenweger, Mark F.; Clarkin, John F.; Caligor, Eve; Cain, Nicole M.; Kernberg, Otto F. (2018). <i>Malignant Narcissism in Relation to Clinical Change in Borderline Personality Disorder: An Exploratory Study. Psychopathology</i>. (), 1–8.</u> 2. Khan, M. S. (2022). Understanding and Psychosocial Treatment of Schizoid Personality Disorder: A Cognitive Behavioral, Psychoanalytical and Bio Energetic Analysis Approach. <i>Emerging Trends in Medical Sciences</i>, 43. 3. Mahady, J. (2022). <i>A Psychoanalytic Approach to Paranoia in Select Pieces of Literature</i> (Doctoral dissertation, San Francisco State University). 4. Malone, B. C., & Huprich, S. K. (2021). Critical differences in the treatment of depressive symptoms in narcissistic and depressive personalities. <i>Medical Research Archives</i>, 9(4). 5. Morgan, M. (2022). Discussion of “Infidelity as manic defence”. <i>More About Couples on the Couch: Approaching Psychoanalytic Couple Psychotherapy from an Expanded Perspective</i>, 50. 6. Gasperoni, R. (2022). <i>From Hysteria to Histrionic Personality Disorder: Gender Bias in Mental Health Diagnosis</i> (Doctoral dissertation, Pacifica Graduate Institute). 	Концепція нарцистичної особистості за Кохутом та Кернбергом	Письмова робота №3. Презентація 10 балів Аналіз Супервізії 2		
		МКР				20 балів		
13.02.24 2 акад год	<i>Наскрізний супровід в рамках навчальних дисциплін</i>	Практичне заняття (Яскевич)			Підготовка протоколу супервізії	10 б		
2 акад. год. 27.02.2024р	<i>Наскрізний супровід в рамках навчальних дисциплін</i>	Практичне заняття (Турецька)			Підготовка протоколу супервізії	10 б		
2 акад. год. 12.03.24	<i>Наскрізний супровід в рамках навчальних дисциплін</i>	Практичне заняття (Турецька)			Підготовка протоколу супервізії	10 б		
2 акад. год. 26.03.24р.	<i>Наскрізний супровід в рамках навчальних дисциплін</i>	Практичне заняття (Яскевич)			Підготовка протоколу супервізії	10 б		

2. акад. год 9.04.24	Наскрізний супровід в рамках навчальних дисциплін	Практичне заняття (Турецька)			Підготовка протоколу супервізії	10 б		
2 акад. год. 14.05.24	Наскрізний супровід в рамках навчальних дисциплін	Практичне заняття (Яскевич)			Підсумкова рефлексія			

12. Система оцінювання та вимоги

Підсумкова (залікова) оцінка визначається як сума балів, отриманих за різні види активності впродовж семестру. Теоретичний та практичний блоки є рівноважливими і важать по 50 балів. **До заліку допускаються студенти, які виконали всі письмові завдання, склали модульні тести і не мають більше, ніж 2 пропуски (або відпрацювали їх).**

№	Вид діяльності	Сума балів
1.	Домашні письмові роботи до семінарів 1,2 і 3	30
2.	Модульні контрольні роботи 1,2	20
3.	Протоколи супервізій (1-5)	50
Разом		100

Критерії оцінювання

Оцінювання домашньої письмової роботи відбувається з урахуванням двох головних вимог:

- своєчасність виконання: здані пізніше терміну роботи оцінюються максимум в 5 балів;
- самостійність виконання (робота повинна містити власну рефлексію автора, сформульовану психоаналітичною мовою і викладену у формі короткого есе)

Максимальна оцінка за письмову роботу — 10 балів. Всього передбачено 3 письмові роботи.

Оцінювання протоколу супервізії передбачає 3 критерії:

- вчасність (здані після дедлайну протоколи оцінюються максимум в 5 балів)
- дотримання стандартних пунктів протоколу психоаналітичного інтерв'ю / випадку
- сформульована в 3-4 реченнях гіпотеза, яка відображає переклад скарг клієнта в психодинамічну проблему і враховує як латентні феномени, так і контрперенесення

13. Рекомендована література та ресурси

Основна

1. Кехеле Х., Томе Г. Психоаналітична терапія. Теорія і практика. - Київ: Літопис, 2021
2. Білявська, О.Д., Мединська, Ю.Я. OPD-II: операціоналізована психодинамічна діагностика на базі on-line платформи. Метод, матеріали. - К.: Видавництво психологічної літератури "PSYCHOBOK", 2020. - 244с.
3. Trifu, S. (2017). OPD-II. A Manual of Diagnosis and Therapy Planning. Rom J Psychoanal 10(2): 237-246
4. MacWilliams, N. (2020). Psychoanalytic Diagnosis: Understanding Personality Structure in the Clinical Process. The Guilford Press, Second Edition
5. Zuckerman, E. (2019). Clinician`s Thesaurus: The Guide to Conducting Interviews and Writing Psychological Reports. The Guilford Press, Eight Edition
6. Transference and Countertransference: A Unifying Focus of Psychoanalysis. (2018). Edited by: Jean Arundale, Debbie Bandler Bellman. Routledge.
7. Civitarese, G. (2017). Sublime Subjects: Aesthetic Experience and Intersubjectivity in Psychoanalysis. Routledge.
8. Фройд, З. (2019). Історії хвороб. Дора. Шребер. Чоловік-щур. Видавництво "Комубук".
9. Caligor, E., Kernberg, O. F., Clarkin, J. F., & Yeomans, F. E. (2018). Psychodynamic therapy for personality pathology: Treating self and interpersonal functioning. American Psychiatric Pub.

